Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: „Svoboda", 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIII. Ч. 201. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЖОВТНЯ 1956. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 19, 1956. No. 201. VOL. LXIII.

ПРЕЗИДЕНТ ПРИЙНЯВ ВИКЛИК СТІВЕНСОНА В СПРАВІ ВОДНЕВОЇ БОМБИ

ДОРУЧИВ ДОЛЛЕСОВІ, ВИЛСОНОВІ І СТРАВСОВІ ПРИГОТОВИТИ „УРЯДОВІ ПАПЕРИ" ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ПРОДОВЖУВАТИ ПРОБНІ ЕКСПЛЬОЗІЇ

Сіятел, Ваш. — Президент Двайт Д. Айзенгавер прийняв виклик свого демократичного суперника в кандидатурі на президанта країни, Адлея Стівенсона, щоб зробити справу припинення чи продовжування пробних експльозій водневої бомби головною проблемою теперішньої передвиборчої кампанії та доручив трьом головним членам свого уряду, державному секретареві Доллесові, секретареві оборони Вилсонові і голові Комісії Атомової Енергії Стравсові приготовити в цій справі відповідні „урядові папери". Адлей Стівенсон, як відомо, видвигнув цю проблему, заповідаючи, що заходи для припинення дальших проб з водневою бомбою були б його першою урядовою акцією, на випадок його перемоги у виборах. Демократичний прапороносень уважає, що припиненням тих проб Америка може переломити теперішню „мертву точку" в справах міжнародного роззброєння і він переконаний, що за прикладом Америки пішли б теж дві інші держави, які мають атомову і водневу зброю, себто Англія і Совєтський Союз. Президент Айзенгавер і його уряд твердять, що вони зробили вже все можливе, щоб довести до міжнародної контролі атомової зброї, і якщо цього ще досі не досягнено, то це не з американської вини. І тому вони вважають, що припинення дальших американських проб з водневою бомбою було б — як це висловився Томас Дюї — „запрошенням до національного самогубства". Президент Айзенгавер уже раніше був заповів, що він сказав на цю тему „останнє слово" та не буде вже забирати голосу в цій справі. Проте, після останнього виступу Стівенсона він, виходило б, перевірив це своє рішення та прийняв виклик Стівенсона, щоб зробити справу проб водневої зброї головною проблемою виборчої кампанії. Виєснення в цій справі дав президентів пресовий секретар Джеймс С. Гаґерті на пресовій конференції, інформуючи, що президент Айзенгавер телефоном порозумівся з Доллесом, щоб той, разом із Вилсоном та Стравсом, приготовив відповідний документ, який в подиктованих міркуваннями безпеки межах даватиме історію та виєснення зусиль республіканської адміністрації для міжнародного атомового роззброєння та причини неуспіху тих зусиль. Документ має бути проголошений у Вашинґтоні з початком наступного тижня. Відносно виступу Стівенсона в цій справі, Ґаґерті тільки коротко заявив, що Стівенсонові твердження не є правильні, як під науковим, так і політичним оглядами. Ґаґерті дослівно заявив: „Президент уважає, що коли Стівенсон знову видвигнув цю проблему та склав у своїй промові деякі заяви, які ми вважаємо за надзвичайні, ми просили наших людей у Вашинґтоні приготовити повну історію в цій галузі і ми сподіваємось, що вона буде проголошена на початку наступного тижня. Це буде подрібне виєснення в цій справі, за виїмком деяких фактів, що відносяться до безпеки".

Стівенсон атакує Ніксона, як „людину з багатьма масками"

Флинт, Миш. — Промовляючи до 3,500 осіб у Флинті, в залі, яка могла б примістити щонайменше 6,000 публіки, демократичний кандидат на президента Адлей Стівенсон заатакував республіканського кандидата на віце-президента Ричарда М. Ніксона, як „людину з багатьма масками", непідхожу для високого відповідального становища, яким його хочуть наділити республіканці. В цій своїй першій відкритій і безпосередній атаці проти Ніксона Стівенсон заявив, що ніхто не знає справжнього обличчя Ніксона, який завжди й усюди виступає під тією чи іншою маскою. Стівенсон висловив свою глибоку стурбованість тим, що Ніксона поставлено кандидатом на віце-президента, бо він кожної хвилини може стати президентом ЗДА, що було б великою катастрофою. Реакція його нечисленних слухачів не була надто ентузіястична. Обсерватори підкріслюють ще й ту обставину, що день перед тим кол. губернатор нюйоркського стейту республіканець Томас Е. Дюї, який виступав у Флинті в цій самій залі, що й Стівенсон, мав куди більше слухачів і куди краще сприйняття своєї, зверненої проти Стівенсона, промови, як їх мав Стівенсон. Атакуючи Ніксона, Стівенсон назвав його в дальшому ще й демагогом і майстром наклепництва. Обрання Ніксона віце-президентом було б — на думку Стівенсона — великим риском для З'єдинених Держав, бо Америка не сміє мати на високих становищах людей, які говорять то одним, то другим кутиком уст, які, перебуваючи закордоном, виголошують безвідповідальні заяви і які взагалі говорять тоді, коли вони повинні мовчати. Президентом ЗДА — підкреслював Стівенсон — має бути провідник з високою моральною відповідальністю, людина з кожного погляду чесна і така, що їй народ може завжди довіряти.

Робітники американських залізниць добилися підвищення заробітної платні

Шикаґо. — Між керівними органами американських залізниць і проводами спілок, що об'єднюють 800,000 залізничих робітників і службовців, прийшло до порозуміння в справі підвищення заробітної платні. Контракт, що має бути підписаний на протяг трьох років, передбачує підвищення заробітної платні на яких 25 центів за годину праці. Це підвищення збільшить видатки американських залізниць на 25,000,000 долярів річно. Порозуміння, що його осягнено в Шикаґо, має бути ще затверджене повними репрезентаціями обидвох сторін, десиґнованими для переговорів в справі підписання нового контракту між залізничими компаніями і робітниками. — Залізничі робітники творять в об'єднаних АФП-КІО окремий департамент залізничих службовців. З підвищення платні має скористати теж 200,000 членів незалежних спілок залізничих робітників — так, що в загальному, одержить підвишку який мільйон залізничників.

Англія і Франція знову радили про Суез

Париж. — В минулу середу 17 ц. м. у Парижі знову з'їхались прем'єри і міністри закордонних справ Англії і Франції, Іден і Ллойд та Молле і Піно, щоб устійнити дальшу спільну лінію поведінки у справі Суезького конфлікту. В офіційному комунікаті, що його оприлюднено у висліді нарад, стверджено, що для Франції і Англії плятформою для переговорів з Єгиптом у справі Суезу надалі залишається відкинений Єгиптом проєкт про міжнародне управління для каналу, — „поки єгипетський уряд предложить інші пропозиції на систему, яка задовольнить вимоги і дасть подібні ґарантії користувачам каналу". Англія і Франція заявили буквально, що вони „готові спільно розглянути кожну пропозицію такого характеру". Залишаючи таким чином відкриті двері для переговорів з Єгиптом, обидва уряди ствердили дальшу повну однозгідність в справі Суезького каналу. В офіційному англо-французькому комунікаті говориться тільки про „духа тісної англо-французької приязни", а не згадується нічого про ЗДА.

Англія скріплює свою летунську базу в Йорданії

Амман, Йорданія: — Англія скріпила з'єднанням ракетних літаків свою летунську базу, яка існує на південь від Амману в Йорданії за англо-йорданським договором про взаємну безпеку і допомогу. Військова сила, зосереджена на тій базі, докладно невідома, але в останніх днях, у зв'язку зі зростом небезпеки воєнного наступу збоку Ізраїлю на Йорданію, довкола летовища в англійському посіданні поставлено протилетунську артилерію з англійською обслугою. До Йорданії прибули летунським шляхом також деякі англійські суходільні війська, що їх приміщено на обширі згаданої летунської бази. Англійський уряд, повідомивши Ізраїль і Йорданію, що Англія дотримає свого союзницького зобов'язання у відношенні до Йорданії на випадок, якщо Ізраїль заатакував би Йорданію, додатково заявив, що нема потреби в будь-якій новій умові, бо англо - йорданський договір з 1948 року залишається в силі.

Бен Ґуріон назвав Нассера „ворогом ч. 1"

Єрусалим. — „Єгипетський фашистський диктатор є для Ізраїлю ворогом число один", заявив ізраїльський прем'єр Давід Бен Ґуріон під час триденної дебати в ізраїльському парляменті. Він гостро таврував нинішній режим в Єгипті, зокрема президента Єгипту Ґамаля Нассера, який, мовляв, „править Єгиптом подиктаторськи, спіраючись на силу, насильно здушує всяку опозицію, хоче силою заволодіти над усіми арабськими країнами і не зрікається своєї інтенції зліквідувати ізраїльську державу". Все ж, ізраїльський парлямент відкинув резолюцію, яка домагалася негайно розпочати війну на випадок, як би до Йорданії вступили війська Іраку, або „якісь інші", і то більшістю 69 голосів проти 9. Зате відкинено 84 голосами проти 4-х також комуністичний внесок, щоб припинити всякі дальші „відплатні дії" проти арабських сусідів та не погрожувати Єгиптові переламанням силою єгипетської бльокади ізраїльських кораблів. Таким чином парлямент підтримав становище уряду Бен Ґуріона, що Ізраїль „має право" переводити „відплатні акції" проти своїх арабських сусідів, провоковані прикордонними інцидентами. Врешті більшістю 76 голосів проти 16 висловлено урядові Бен Ґуріона довір'я. Внаслідку пересторогі збоку Англії і офіційної заяви Іраку, що він не висилатиме своїх військ до Йорданії, хіба, що Ізраїль заатакував би Йорданію, небезпека війни трохи зблідла, але ситуація на Середньому Сході все ще дуже напружена — стверджують чужинні спостерігачі в Палестині.

ТІТО НЕ ДОБАЧУЄ НЕБЕЗПЕКИ ВІД СССР

ЮҐОСЛАВІЯ ДОЦІНЮЄ ДОПОМОГУ ВІД ЗДА, АЛЕ НЕ ВДОВОЛЕНА ЗАЯВОЮ ПРЕЗ. АЙЗЕНГАВЕРА

Беоґрад. — „Високо оцінюємо бажання президента Айзенгавера продовжувати допомогу для Юґославії, висловлене в його листі до Конґресу З'єдинених Держав. Проте нам ясно, чому були потрібні там різні звороти, з яких деякі навіть неприйнятливі" — сказано буквально в офіційній заяві юґославського уряду, оприлюдненій у зв'язку з рішенням през. Айзенгавера уділювати Юґославії дальшу економічну допомогу. Як виходить з тексту і тону тієї юґославської заяви, комуністичні правителі тієї країни найнеприємніше вражені арґументом Президента, що, мовляв, американська економічна допомога потрібна Юґославії для вдержання її самостійности, загроженої дальше совєтським бажанням підкорити собі Юґославію. „Стверджуємо, що нема небезпеки для незалежности Юґославії збоку Совєтського Союзу", каже юґославська заява. „Стоїмо постійно на принципі нашої політики щодо співпраці з усіми державами на рівній базі. На жаль, звідомлення (Президента) вміщає елементи, які не стоять у згоді з принципами незалежности і рівної співпраці". В дальшому, Юґославія висловлює своє стурбування, що президент Айзенгавер признав Юґославії дальшу допомогу з застереженням, що вона залежить від постійного дальшого розгляду юґославської політики. Таке становище през. Айзенгавера, продиктоване — як це коментували американські часописи — неясністю юґославської політики у відношенні до Москви та взагалі комуністичним характером юґославського режиму, дуже не сподобалось Юґославії. Вона вбачає у такому формулюванні можливість припинення в кожній хвилині американських достав, а це, мовляв, унеможливлює плянування на дальшу мету. Юґославська заява стверджує, що Америка впродовж цього року майже цілком припинила всякі військові достави. „Ми були б надзвичайно заінтересовані в доставах, раніше законтрактованих, особливо турбо-моторів і іншої важкої зброї", але, мовляв, тому, що американський уряд виявляє „труднощі" щодо уділювання Юґославії допомоги зброєю, то юґославський уряд вже раніше повідомив був Америку, що припинення військової допомоги не вплине на добрі юґославсько - американські взаємини.

Юґославська заява, виявляючи очевидне розчарування, невдоволення і злість з приводу одвертих застережень, що їх зробив през. Айзенгавер у своєму листі до Конґресу, в якому він признає дальшу допомогу Юґославії, водночас не ставить ніяких конкретних вимог, не відкидає американської допомоги й очевидно „залишає відкритими двері до дипломатичних розмов на цю тему" — коментують американські часописи.

Вибори репрезентації портових вантажників дали перемогу кап. Бредлі і його спілці

Ню Йорк. — Вибори до репрезентації портових вантажників, що відбулися дня 17-го жовтня ц. р. у нюйоркських портах пройшли спокійно й у зразковому порядку. Вибори, в яких змагалися за провід портових вантажників незалежна Інтернаціональна Асоціяція Портових Вантажників (ІЛА) під проводом капітана Бредлі та підтримувана АФП-КІО спілка Інтернаціональне Братерство Портових Вантажників, і в яких взяло участь 15,600 портових робітників, дали за дотеперішніми підрахунками перевагу незалежній Інтернаціональній Асоціяції Портових Вантажників (ІЛА). Ця оспорювана робітничим рухом й осуджена востаннє президентом АФП-КІО Джорджом Міні незалежна спілка здобула яких 3,000 голосів більше, як спілка Інтернаціональне Братерство Портових Вантажників, зорганізована і підтримувана об'єднаними робітничими спілками АФП-КІО. У протилежності до цьогорічних виборів подібні вибори до репрезентації портових вантажників, які відбувалися в грудні 1953 року, були дуже бурхливі, з авантюрами і бійками.

Відбулися загальні річні збори Українського Інституту Америки

Ню Йорк. -- В середу дня 17 жовтня в приміщеннях Українського Інституту Америки, заснованого й очолюваного п. Володимиром Джусом, відбулися річні збори членів Інституту. На зборах доповнено раду директорів Інституту двома новими директорами, обраними на протяг трьох років, а це пп. Остапом Балабаном та Володимиром Джусом. Крім того обговорено програму урочистого відкриття і посвячення Інституту, що відбудеться за участю запрошених американських й українських гостей в неділю 28 жовтня ц. р. В той же день буде відкрита виставка малярства і різьби, влаштована Об'єднанням Мистців Українців в Америці, в якій м. ін. візьме участь відомий український скульптор Олександер Архипенко.

Українські кадети в Бордентовні редакторами кадетського журналу й альманаху

Бордертовн, Н. Дж. — В Бордертовнському Військовому Інституті зростає з кожним роком число кадетів українців. Минулий шкільний рік закінчило з дуже добрим успіхом сім українців. Згідно з повідомленням департаменту публічних зв'язків цього Інституту, до редакції журналу цієї школи — місячника „Ді Скірмішер" ввійшло на 1956-1957 рік між іншими троє кадетів українців. Так редактором журналу став Ігор Восвідка, син д-ра Ярослава Восвідки з Ню Йорку, спортовим редактором Ярослав Лешко, син Теодора Лешка з Ню Йорку, і комерційним директором журналу обрано Михайла Шияна, сина панства Яциків з Ню Йорку. Водночас із цим до редакційної колеґії альманаху цієї школи „Ді Сворд енд Сейбр" („Меч і Шабля") увійшли вище згадані Ігор Я. Восвідка, як фото-редактор, і Михайло Шиян, як співредактор.

Польські комуністи вважають себе „рівними" з московськими

Варшава. — В п'ятницю 19 ц. м. сходиться у Варшаві Центральний Комітет польської комуністичної (офіційно: об'єднаної робітничої) партії, який має прийняти резолюцію, що підкреслювала б „рівність" польського робітничого руху" з совєтським. Така резолюція, підготовлена вже окремою комісією політбюра партії, мала б бути маніфестацією того курсу політики варшавського сателітського уряду, який, наслідуючи юґославського Тіта, хотів би унезалежнитись від диктату Москви в усіх внутрішніх, господарських і закордонних справах. На п'ятницевому засіданні має бути прийнята ще одна важлива постанова, а саме — поновний вибір Владислава Ґомулка до партійного Політбюра. Ґомулка пересидів чотири роки у в'язниці, як „тітоїст" і тільки весною цього року вийшов на волю, а в цьому місяці був приверненний в правах члена партії. Правда, самі поляки здають собі справу з можливости репресій збоку Москви. В часописі „Слово Повшехне" говориться виразно, що продовжування публічної дискусії на тему „демократизації" режиму і усамостійнення себе від Москви може привести до наступу „не-демократичних елементів". Загально зрозуміли це так, що ті „не-демократичні елементи" — це просто Москва і вірні їй „сталіністи" в Польщі.

Польща хоче спекатись совєтських старшин

Варшава. — Найближчим зусиллям польських „тітоїстів" має стати спроба позбутися з польської армії численних совєтських старшин, які нахлинули туди разом із маршалом Константином Рокоссовським, що його насадила Москва у Варшаві як ніби „поляка" Цілком зрусифікований Рокоссовський, який мабуть і забув був, що колись народився на польській території, під диктатом Москви прийняв у 1949 році „польське громадянство". Насправді, він став оком і вухом Москви у польській армії, а його першим завданням було обсадити рядними москалями, зодягненими в польські старшинські уніформи, вишкільний апарат в армії, перетворивши його в школу комуністичної „політграмоти" для польських вояків і старшин. М. ін., Рокоссовський прийняв до польського старшинського корпусу 200 москалів на місце „вичищених" 200 жидів. Тепер буцім-то маршал Рокоссовський опинився в ізольованій позиції, як член Політбюра польської комуністичної партії ,в якій перемогли прихильники „ліберального" курсу.До армії вернувся, між іншими, колишній віце-міністер військових справ Маріян Спіхальський, засуджений в 1948 році за „тітоїзм". Однак є річчю дуже сумнівною, чи вдасться так легко викинути москалів із польської армії. Це залежить головно від долі самого Рокоссовського, чи Москва погодиться на його димісіонування або відкликання. Говориться також про бажання польської комуністичної верхівки, щоб большевики забрали з Польщі свої дві дивізії війська. Проте водночас поляки здають собі справу, що тільки совєтське військо і існування комуністичної Східньої Німеччини, де є стаціоновані совєтські дивізії, ґарантують Польщі її теперішні західні кордони Одри-Ніси.

В АМЕРИЦІ

● **Державний секретар Доллес** мав на своїй останній пресовій конференції в минулий вівторок суперечку з журналістами, які висловлювали невдоволення з „поправок", що їх робить Доллес після конференції в офіційному тексті своїх відповідей, коли вони вже передали до своїх часописів первісний текст, ніби невірний. Доллес заявив, що він не зречеться права на поправки, навіть, коли б прийшлося взагалі відмовитися від дальших пресових конференцій, бо, мовляв, у своїх імпровізованих негайних відповідях він може інколи робити помилки, що викликають шкідливі непорозуміння для держави.

● **Організація американських жидівок** разом з організацією, що займається спеціяльно переселюванням жидівських сиріт до Америки або Ізраїлю з інших країн, зібрала на цю ціль $30 мільйонів. Досі переселено 80,000 повних і неповних сиріт. Сателітні країни дозволили виїхати двом тисячам жидівських сиріт, а найбільше їх було з Півн. Африки.

● **У центрі Ню Йорку**, між 39 і 40 вулицями, вихопились на волю три бички, везені до різні, і наробили багато заколоту в пішоходному та автомобільному русі, поки, після 45-хвилинної погоні по довкільних найрухливіших вулицях, їх не піймано.

● **Містечко Лейкленд на Фльориді**, де, згідно з назвою, є гарні озера, дістане від королеви Єлисавети II в дарунок пару прегарних лебедів. Історія цієї несподіванки для флоридського містечка така: Його мешканець, Роберт Пікгерд, сержант американського летунства, відвідав із своєю дружиною Стретфорд-он-Евон в Англії і, захоплюючись численними лебедями, висловив жаль, що в його рідному містечку зовсім їх нема. До англійського Т-ва охорони звірят він вислав листа із запитом про можливості закупна лебедів. У висліді цього прийшло миле повідомлення з канцелярії королівського двору в Лондоні.

● **На Бронксі в Ню Йорку** трапилася б велика катастрофа, якби їй не запобігла притомність ума і цивільна відвага шкільної поліціянтки. Саме в той час, коли гурмою висипали з одної із народних шкіл малі діти, вона побачила, як почало котитись похилою вулицею вантажне авто — без водія. Вона встигла вскочити до цього авта на бігу й загальмувати його. Водій дістав кару за те, що запаркував авто, знехтувавши припис, згідно з яким, паркуючи, — треба звернути передні колеса до краю тротуару.

● **Американська армія** замовила за $100.000 8 малих гелікоптерів для потреб високих військовиків, коли їм треба буде летіти на недалекі віддалі у службових справах.

Представниці національних груп на прийнятті в посадника Ню Йорку

Ню Йорк. — Дня 17-го жовтня відбулось тут на запрошення мейора міста Ваґнера прийняття для представниць Національних Комітетів 33-ої Міжнародної Жіночої Виставки. Згідно зі змістом запрошення, мали прибути представниці комітетів разом з вибраними „королевами краси". Україну репрезентувала панна Леся Васьків, учениця гайскулу і „Міс Союзівка" на 1957-ий рік. З нею відбули інтерв'ю численні репортери американських газет. Під час виставки відбудеться урочисте коронування кандидаток на коровелу. З українського боку участь у прийнятті взяли також представниці Українського Виставкового Комітету, очолюваного п. Іриною Повзанюк — пані Голюка, Копчинська і Різник.

Відділ УНС в Джерзі Сити дає приклад жертвенности

Джерзі Сити. — Товариство „Сини України", 287-ий Відділ Українського Народного Союзу в цьому місті, дав добрий приклад жертвенности на добрі цілі, призначивши дві стодолярові пожертви: 100 долярів на будову нової церкви і 100 долярів на будову нового Народного Дому в Громаді. Цей Відділ, секретарем якого є Теодор Лютвіняк, вкоротці відзначатиме своє 20-річчя. Він був заснований в грудні 1936-го року з шістьох членів тут народженої молоді. Сьогодні він має 300 членів.

Улас Самчук знову на відвідинах у ЗДА

Улас Самчук, автор „Волині", „Марії", „Ост" та інших повістей і романів відбуває тепер знову поїздку по ЗДА із доповідями на тему „Роля української літератури у відродженні нації" і „Чи можливі істотні зміни в сучаснім СССР". З цими доповідями виступив Улас Самчук уже в Ютиці, Бостоні, Гартфорді, Виллемантик та Ню Йорку. Крім того, виступав з промовами на Франківських Академіях в деяких із згаданих місцевостей. Під час дальшої своєї подорожі по ЗДА письменник виступить із доповідями у Трентоні, Филаделфії, Балтимор, Вашинґтоні, Питсбурґу, Клівленді, Шикаґо та в інших містах ЗДА. Улас Самчук живе постійно в Торонті, Онт. (Канада) і працює тепер над новою повістю на тему УПА. Водночас закінчує писання третього тому роману „Ост", що його другий том уже друкується і появиться незабаром на книжковому ринку.

● **Мадярський найвищий суд** „уневажнив" засуд лютеранського єпископа Лайоша Ордасса на два роки в'язниці буцімто за фінансові операції на чорному ринку і визнав, що єпископ нічим не провинився. Єпископ Л. Ордасс відсидів у в'язниці від 1948 року і вийшов недавно на волю. Звільнено також двох інших лютеранських духовників. Лютеранська Церква на Мадярщині, яка під натиском сателітного уряду позбавила була свого єпископа всіх становищ, „реабілітувала" його тепер.

В СВІТІ

● **П'єр Мендес-Франс**, колишній прем'єр Франції, легковажно поставився до сецесіоністів із партійного конґресу Соціял-Радикальної партії, якої він є фактичним головою, і, зазнав неприємної престижевої поразки. Бувший прем'єр Анрі Кеій, що якого Франс звернувся з пропозицією стати титулярним головою партії на місце 84-літнього Едуарда Ерріо, не тільки відмовився, але й став у проводі 12-х парляментарних послів, які заявили про свій вихід з партії Франса і створили в парляменті окрему групу.

● **Президент Індонезії** Сукарно вернувся до столиці своєї держави з 52-денної подорожі по комуністичних країнах: СССР, Юґославії, Чехословаччини й комуністичному Китаї. Він заявив, що в дальшій „активній і незалежній" політиці Індонезія „шануватиме уряди і народи всіх країн, які я відвідав". Закордонні часописи стверджують, що Сукарно, який далеко не є комуністом, все ж не мав відваги в комуністичних країнах критикувати тамошні порядки так одверто, як це робив у західній державах, які відвідував.

● **В Індонезії** засуджено за „шпигунство" на досмертну в'язницю 54-річного колиш. голляндського старшину Генріка Шмідта. Сам державний прокуратор домагався для нього тільки 15-річної в'язничної кари, але судді ухвалили такий вирок, перебуваючи під тиском розфанатизованої публічної опінії, ворожої голляндцям, як колишнім колоніяльним володарям тієї країни. Перед тим Шмідт відсидів три роки у в'язниці.

● **Король Павло у Греції** відмовився прийняти ухвалу парляменту про підвищення на 50% своєї дотеперішньої платні. З мотивів ощадности він звелів замкнути королівський палац в Атенах, за виїнятком кімнат, потрібних для канцелярій. Сам житиме у підміській віллі.

● **Пітер Тавнсенд**, невдалий претендент на руку і серце княжни Маргарети англійської, скінчив свою трирічну службу, як військовий атташе в англійській амбасаді у Бельгії і прибув до Лондону, щоб виступити з летунства. Прославлений військовий летун в остан. світовій війні, Тавнсенд приготовляється до навколосвітньої подорожі — автом і одинцем.

● **В Австрії** розпочалась рекрутація до її мікроскопічної армії. Перший рекрут, який зголосився до війська у Відні, знімчений чех Карль Новак, дістав від свого військового коменданта — пляшку вина на знак признання. В австрійській „армії" зобов'язуватиме 9-тимісячна служба, при чому вправи будуть відбуватись по 8 годин впродовж п'яти з половиною днів з правом вояків переводити вечори та „вікенди" поза касарнями.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

НАШ РОЗВИТОК

У цілком окремому положенні і перед рядом нових обов'язків опинилась наша українська спільнота в З'єдинених Державах Америки. Справа цілком ясна: українці в цій країні, в порівнянні з українськими спільнотами в інших країнах вільного світу, становлять найбільш чисельну, найбільш стабільну і під кожним оглядом найбільш забезпечену групу, з найбільшими реальними можливостями творити духові й матеріяльні вартості. Уявити собі тільки, що своєю чисельністю і своїм станом посідання українська національна група в цій країні малощо не дорівнює деяким малим націям. Можна б снувати фантастичні пляни, що б то було, які нові вартості ми змогли б створити і яку величезну допомогу могли б дати справі українського визволення, якби спромоглися на відповідне зусилля. В додатку, процес нашого росту і збільшування наших можливостей ще не закінчився. До нас долучуються тепер „задні стежі" — багато вартісних одиниць з-поміж нашої еміграції з европейських та інших країн. Коротко можна твердити, що ще ніколи в історії нашої спільноти у цій країні не мали ми стільки сил і стільки спроможностей, як маємо їх сьогодні.

Очевидно, що разом із цими силами та цими спроможностями йдуть — щонайменше повинні йти — і наші обов'язки. Проте, з жалем треба ствердити, що виконування цих наших обов'язків стоїть у великій диспропорції до нашої кількости, стану та можливостей. Ми ростемо і стабілізуємось індивідуально, але не ростуть і не стабілізуються наші спільні зусилля в користь української справи.

Це можна ствердити в кожній з наших громад, при чому часто буває так, що чим більша громада і чим більші її можливості, тим слабші прояви тих можливостей. Прогалини, що постають через природній чи інший відхід давніших діячів, навіть не заповнюються новим доростом, не кажучи вже про те, щоб ряди наших активних діячів збільшувались. Наші імпрези далеко не віддзеркалюють наших можливостей, як, головно, не віддзеркалює їх наша жертвенність.

Це не перший раз звертаємо увагу на ці загрозливі явища і намагаємось проаналізувати їхні причини і знайти якусь зараду для такого розвитку. Але це — основні проблеми нашого спільного життя, і вони мусять стати нашою головною турботою.

Погляньмо ще коротко на загальний стан. Наші організації не виявляють задовільного росту, якщо взагалі його виявляють. Щоправда, здобувається нових членів, але ними в першу чергу треба заповнювати місця, що їх опорожнили інші. Наша жертвенність не збільшується, але, навпаки, помітно зменшується, майже пропорційно до того, як збільшуються наші індивідуальні конта в банках. Щораз більше переводяться ідейні народні працівники, а платних наші громадські та культурні установи неспроможні утримувати. Вражає мала участь професіоналістів у нашому громадському житті. Щодо цього часом можна почути: „я працюю серед американців", „я не маю українських клієнтів" і т. п. Підхід наскрізь помилковий, бо не задля особистої користи маємо ми допомагати розвиткові нашої культури і визвольним змаганням нашого народу.

В таких обставинах починає нидіти наше життя і ми з ним. У поодиноких громадах і в поодиноких організаціях щораз трудніше знайти охочих працювати. Мовляв, „я вже досить напрацювався", нехай працюють інші. Найчастіше це можна почути від молодих людей, які ще взагалі не мали нагоди „напрацюватись", бо й в Америці перебувають заледве кілька років. З прикрістю треба ствердити, що відносно мало є активних жінок у наших загальногромадських організаціях.

Все це дає багато причин до тривоги. Правда, цим песимістичним спостереженням можна протипоставити багато дечого доброго і надійного, але йде про те, щоб це добре і надійне скріплювати також і усуванням негативного. Це — проблема і завдання для всіх. Кожний свідомий і активний громадянин мусить докласти всіх зусиль, щоб поширювати коло своїх співробітників на громадській ниві, кожна громада мусить дбати про те, щоб не тільки не допускати до помітної тепер у нас дезерції з громадського життя, але й побільшувати свої впливи на тих, що досі стояли осторонь нього. Мусимо докласти всіх зусиль, щоб наша спільнота була велика не тільки числом і можливостями, але й конкретними проявами. На цьому нам у першу чергу повинно залежати, і це ми повинні мати на увазі в нинішньому сезоні нашої громадської активности.

МОСКВА ТА ЇЇ САТЕЛІТИ

Останні вістки з-поза залізної завіси кажуть, що не виключений поворот до влади в Польщі Владислава Ґомулки, а в Мадярщині — Імре Надя. Обидва вони ще чотири роки тому були запроторені до в'язниці, непевні, чи не зустріне їх доля інших виарештуваних тоді в тих країнах достойників комуністичного режиму, повішених чи розстріляних за „державну зраду". Ситуація обернулась тепер на 180°. Генеральний прокуратор у Польщі, Маріян Рибіцький, складає звідомлення спеціяльній комісії польського сойму, що була створена для дослідження „зловживань у соціялістичній справедливості", і стверджує м. ін., що 19 польських старшин у 1952 році несправедливо засуджено й розстріляно. „Чистка" польського державного апарату від найчільніших „сталіністів" позначилась, зокрема, димісіонуванням символічної фігури з найтемнішого періоду підпорядкування Польщі московській диктатурі — Альфреда Мінца, який довгі роки був диктатором польської економіки, що її цілком підпорядкував потребам Совєтського Союзу. На Мадярщині офіціоз комуністичної партії просто домагається покарати винуватців смерти кол. міністра зовнішніх справ Ляшльо Раєка і цілого ряду цивільних та військових головачів з-перед заледве кількох років, що їх помордовані тіла переносять тепер з великою парадою до нових могил.

Очевидно, що такі дивогляди можливі тільки в комуністичній системі. У цій системі можливе й таке, що за два-три-чотири роки особи, які нині переводять чистку на верхівках державного апарату Польщі і Мадярщині, самі будуть масово зліквідовані, а їм на зміну прийдуть нові сатрапи. Було б смішно й подумати, що в Москві не здають собі справи з того, що дальша „лібералізація" і „демократизація" режиму в сателітних країнах не потягне за собою щораз глибшого відмежовування сателітів від Москви, щораз більшого визволювання їх від московського диспозиційного осередку й щораз рішучішого усамостійнювання за зразком, що його вказав Йосиф Броз-Тіто. Переконання, що так воно буде, віддзеркалилось у таємному обіжнику ЦК Комуністичної партії ССCР, розісланому минулого тижня до всіх сателітних комуністичних партій з пересторогою, щоб вони не наслідували югославських комуністів, які, мовляв, тільки за фірмою комуністи, а насправді — ліві соціялісти. Мабуть, тільки мотиви партійної тактики продиктували авторам цього обіжника виректися звичного терміну „соціял-зрадники" під адресою тітоїстів різної масти. Проте, самого факту, що такий обіжник дійсно розіслано, факту, виявленого західньою пресою, а пізніше признаного югославськими офіційними чинниками, в Москві не заперечено. Тим самим стверджено, що серед совєтської верхівки існує сильна течія, яка старається накласти новий намордник на сателітну пресу й уживає всіх способів, що ними розпоряджає Кремль, щоб прикрутити лібералізаційно - бунтарський курс у Варшаві і Будапешті та привернути „дисципліну" в комуністичній сім'ї.

Коли президент Айзенгавер, ідучи за рекомендацією державного департаменту, рішається давати далі економічну допомогу Югославії, тим самим скріплюючи її господарський і мілітарний потенціял, то це тому, що, за всіми інформаціями американської дипломатичної служби, досвідчених журналістів і фахових осіб із розвідчого апарату — уряд Тіта справді не хоче слухати Москви і є тепер більше, ніж колинебудь, атракційним зразком для сусідніх країн. Правда, Румунія, Болгарія і Альбанія покищо залишились ще цілком „сталінські", себто вони далі слухняні, стероризовані й безхребетні сателіти. З них, мабуть, перша Болгарія почне еволюціонувати в напрямку лібералізаційних реформ, бо проти режиму формально відсуненого від влади, а фактично все ще найбільш впливового Вулка Червенкова звертаються головні атаки югославської преси, так само цілком залежної від уряду. Боротьба між двома течіями в сателітних країнах іде паралельно з боротьбою між двома течіями в Кремлі. Хрущов, який розпутав був всю цю хуртовину своїм „розвінчувальним" виступом на 20-му з'їзді Компартії ССCР весною минулого року, має проти себе могутню кліку Молотова-Маленкова-Кагановіча. Персональні порахунки і боротьба за владу сплітаються тісно з обороною такої чи іншої інтерпретації комуністичних доктрин.

Але невідомо, чи будуть істотним, вирішним чинником у цій боротьбі осіб і клік в комуністичних сателітних партіях їхні амбіції, їхні вплива і їхні доктрини, — чи може понад головами тих тупіших чи спритніших кар'єристів рішатимуть маси. Американські спостерігачі вважають, що це не пустий згук. І не йде відразу про якусь революцію, яка змела б комуністичну владу. Але публічна опінія і настрої народу стають поступово реальним політичним чинником. В доказ цього ці спостерігачі наводять обставину, що криваву демонстрацію в Познані здавлено 28 червня ц. р. — як на совєтські обставини, — відносно легко: кількома танками із совєтською обслугою у польських уніформах. Проте, відгук трьох невеличких судових розправ проти учасників цієї демонстрації був такий могутній, що „ліберальний" уряд Циранкевіча настращився і рішив виректися надалі таких судових видовищ, хоч у в'язниці сидить ще понад півтори сотні арештованих. 200.000 мадярів, які прийшли на похорон „зреабілітованого" Раєка не для того, щоб маніфестувати свою любов до того комуніста, а щоб задемонструвати проти сатрапії, як такої, це таки поважне мементо, яке змушує зацукатись перед наворотом до доби масового терору, масових репресій і атмосфери поліційного режиму.

УКРАЇНСЬКА ПРЕСА В НІМЕЧЧИНІ

Мюнхен. — Цікаве явище запримічуємо у ці столиці української еміграції в Німеччині. З одного боку, живе тут декілька тисяч українців, більшість з яких із здоровельних та інших причин виїхати не може і мусить залишитися, як кажуть, на насіння, чи „на стійці" а з другого, майже масово виїжджають ті, яких тут буде дуже бракувати, тобто українські журналісти, публіцисти і взагалі політично-громадські діячі. Виїзд журналістів найбільше відчуває українська преса Мюнхену, а тут виходить коло 10 періодичних і неперіодичних часописів і журналів.

Українська преса Німеччини, під тиском таких фактів, намагається здобути дорíст, нових людей для журналістичної роботи. Стягають працівників з інших европейських країн.

Першою газетою, що передбачала такий розвиток справ, був тижневик „Шлях Перемоги" (ОУН(р) — бандерівців). Як тільки почалася т. зв. друга еміграція на основі існуючого еміграційного закону, „Шлях Перемоги" стягнув із Парижу ред. Чайковського, який очолює тепер її ред. колеґію. Керівництво газети заздалегідь реактивувало, під оглядом журналістичним, д-ра Ростислава Єндика, що перед тим довший час працював в українській редакції „Радіо Визволення". З молодих журналістів остаточно втягнено до редакції рухливого ред. Ленина, що минулого року побував у Канаді і ЗДА. Але, не зважаючи на такі запобіжні заходи, „Шлях Перемоги" болюче відчуває брак кваліфікованих журналістів.

В середовищі УГВР-ЗЧ ОУН (двійкарі) ситуація приблизно подібна. Це середовище видає дві газети: двотижневик „Сучасна Україна" і тижневик „Український Самостійник". На обох газетах позначається швидкий виїзд за море їхніх найцінніших людей. Відомий журналіст із „Сучасної України", сотник Мартинець, виїхав до ЗДА (Рочестер). Цими днями виїжджає до ЗДА (Північна Дакота) співробітник цієї газети Любомир Ортинський. Головний редактор „СУ", В. Стахів дібрав до своєї редакції д-ра Кордюка із „Укр. Самостійника", але цим ослабив братню газету, і то тим більше, що здібний журналіст і головний редактор „УС" Р. Ільницький чекає на візу до ЗДА. Дальший постійний співробітник „УС", д-р Ребет, також приготовляється до виїзду. „Сучасна Україна" примушена звертатися до ще недосвідченого журналістичного доросту. Заанґажовано від деякого часу студента пол. наук. Ярослава Пеленського, що на студії тяжко доробляв собі перекладами в американському суді. Тепер він пробує перо на сторінках „Сучасної України", і з його писань видно здорову амбітність та чималий журналістичний хист. Але всі ці заходи не є вистачальними і, як довідуємося, УГВР-ЗЧ ОУН рахуються навіть з можливістю припинити видавання „Українського Самостійника", щоб рештою працівників посилити „Сучасну Україну" і рівночасно видавати цей часопис як тижневик з трохи збільшеним накладом.

Інші газети поборюють подібні труднощі. Видавець і редактор газети „Український Селянин", професор Дубровський, виїхав до ЗДА і справу газети перебрав молодий журналіст Семенко. Можна сподіватися, що тепер ця газета прицинить часто дуже гострі випади проти своїх противників, що не йде на славу української преси і напевно не робить нам добре ім'я перед чужинцями, які пильно студіюють поведінку українських журналістів.

Офіційний орган Президії УНДС (Українського Національно-Державного Союзу), добре редаґований і серйозний місячник „Мета", не завжди виходить реґулярно, знову ж таки з тих самих причин, з якими борються й інші газети: журналісти виїжджають і абсолютна більшість найактивніших членів УНДС виемігрувала до ЗДА, Канади чи Австралії. Правда, є тут відомі діячі цієї організації, як проф. Юрченко, проф. Гловінський і інші, але більшість з них зайнята цілоденною працею і не має змоги присвятити більше часу газеті. З виздоровленням голови УНДС, ред. Миколи Лівицького, „Мета" все ж буде виходити реґулярно.

Відносно в добрій ситуації знаходиться газета „Українські Вісті (УРДП), що виходить не в Мюнхені, а в Новому Ульмі над Дунаєм. Ця газета у великій мірі переборола труднощі, зв'язані з еміграцією своїх журналістів, і під керівництвом молодого ред. Бендера (стягнено його з Англії) і директора видавництва Міняйла не погано вив'язується із своїх завдань. Це — одинока наша газета в Західній Европі, що виходить два рази на тиждень.

Всі ці труднощі численної української преси в Німеччині будуть подолані хіба з початком наступного року, коли вже буде ясно, хто виїжджає за „велику воду", а хто лишається в Мюнхені „на насіння".

Т. Ю.

ОБОРОНА ДЕМОКРАТІЇ В АРҐЕНТИНІ

Буенос Айрес. (сдо) — Арґентинський уряд оголосив 11 жовтня ц. р. декрет про створення Комітету Оборони Демократії, що перебуватиме у безпосередній залежності від канцелярії президента республіки. В цьому декреті сказано, що одною з головних цілей революції було й залишається користування з вільних демократичних установ, що нерідко фальшуються й викривляються чужинецькими ідеологіями. Отже, для осягнення цієї цілі уряд „мусить ужити заходів, необхідних для контролі організацій, що відкрито чи приховано пропагують рухи, суперечні свободі, демократії і республіканському режимові". Ці організації, — зазначається далі в декреті, — часто приховують чи замасковують свій справжній характер цілями зовнішньо цілком людяними, культурними, гуманітарними чи професійними, щоб пов'язати таким чином співпрацю з людьми доброї волі, які не помічають обману. В декреті сказано, що мається тут на увазі організації екстремістичного характеру, як ліві, так і праві, але головна увага декрету скерована все ж таки на організації комуністичні, мабуть, як більш небезпечні.

Щоб осягнути намічену ціль, декрет наказує:

1. Кожна організація, що, згідно з цим декретом, буде визнана за „комуністичну", „приховано - комуністичну", „просякнену комуністами" чи тільки „тоталітаристичну", мусітиме додавати до своєї назви відповідну кваліфікацію — „комуністична", „приховано-комуністична", „просякнена комуністами", „тоталітаристична" — в усьому своєму листуванні, в усіх своїх публікаціях, пропаґанді і взагалі в усій своїй діяльності.

2. Під „організацією" розуміється кожна група осіб чи стowаришування, пов'язане настало чи тимчасово з правом прилюдности, чи без нього. Але виключається з цього визначення всі політичні арґентинські партії, визнані властями, а також дипломатичні місії, акредитовані при уряді.

3. За „комуністичну організацію" вважатиметься кожна організація, що відкрито підтримує комуністичний рух у будь-якій його формі.

„Приховано - комуністичною організацією" вважатиметься кожна організація, що підтримує комуністичний рух у будь-якій його формі, приховуючи свій справжній характер культурними, гуманітарними, суспільними, науковими чи якими іншими цілями.

„Організацією, просякненою комуністами", вважатиметься кожна організація, що, не знаходячись у двох попередніх категоріях, перебуває під керуванням або контролею комуністів.

За „тоталітаристичну організацію" вважатиметься та організація, крайньо права чи крайньо ліва, що, не знаходячись у попередніх категоріях, пропаґуватиме, під вимівкою оборони національности, форми уряду диктаторського чи тоталітарного, з запереченням прав людини та республіканської й демократичної форми уряду.

За „комуніста" вважатиметься кожну особу, приналежну до комуністичної чи до якої іншої партії, що підтримує комуністичний рух, і кожну особу, що явно чи приховано підтримує цей рух, хоча й не належить до партії.

Комітет Оборони Демократії, створений при президенті, повинен, власне, досліджити, котра з різних організацій має належати до тої чи іншої з названих категорій. Відповідна організація має бути попереджена про висновки, до яких прийшов Комітет Оборони Демократії, і, протягом 15 днів, може подати своє вдокументоване спростування. Коли б яка організація, включена в одну з чотирьох названих вище категорій, порушила в своєму листуванні чи діяльності наказ додавати до назви відповідну кваліфікацію, та організація мала б бути, на пропозицію Комітету Оборони Демократії, розв'язана. Організація, „просякнена комуністами", може протягом 60 днів направити свій організаційний стан і повідомити про те Комітет Оборони, який має перевірити справу і в разі ствердження реорганізації, виключити її з категорії „просякнених комуністами".

З'ЇЗД ПАРТІЇ ПРАЦІ В АНГЛІЇ

Лондон. — Минулого року — Марґейт, цей рік — Блекпул, на березі Ірляндського моря.

Осінь — це час, коли кожна велика партія Британії відбуває свій з'їзд. Ліберальна партія і партія Праці вже цю „повинність" виконали, консервативна партія готується до свого з'їзду.

Коли в травні 1955 року партія Праці програла на виборах до парляменту, то провідники партії шукали причини поразки не у „злих вороженьках", а в своїй власній організації: — Наша партія не виявила належної активности, — сказав один; — наша партія повинна на кілька років сісти на шкільну лаву, — додав другий.

З'їзд партії Праці в Блекпулі показує, що вона багато чого навчилася після своєї прогри. Партія Праці на свій з'їзд у Блекпулі (1-5 жовтня) принесла кілька нових політичних і господарських документів, що були підготовані працею комісії, з участю визначних спеціялістів.

Ці документи такі: Про забезпечення свободи; про рівність; про політику в колоніях; справа приміщень; політика в сільському господарстві і ін.

Справа індивідуальної свободи традиційно дорога англійцям. Але тепер, коли совєтська аґентура пролазить у державні установи та в різні підприємства, що служать обороні країни, уряд має право адміністративним шляхом виключати зі служби підозрілих осіб. Чи передати справу таких осіб звичайним судам? Бувші чільні міністри партії Праці — Стросс і Ґріффіт — мусіли підкреслити, що в інтересах нації лежить, щоб боротьба з людьми, „більш льояльними до чужої держави, як до своєї", відбувалася скоро й енерґійно, і що права чесних громадян цим не будуть порушені.

Рівність, — сказав один промовець на з'їзді, — це не значить, що кожний мусить обов'язково дістати однаковий кусок пирога. Тяжча праця, або така праця, що вимагає довшого вишколу, мусить бути ліпше оплачена, як легка, для якої жадної підготовки непотрібно.

З'їзд займався також нерівністю громадян Британії в ділянці освіти. Ліпші школи в цій країні (public schools) — це школи-інтернати, де за виховання дітей треба дорого платити. Ці школи для робітників недоступні. Отже, домагання з'їзду, — щоб були організовані школи на високому рівні, але недорогі, щоб здібніші діти всіх кляс могли в них учитися.

З'їзд засудив імперіялізм і колоніялізм усякого роду. Ціль партії Праці — привести відсталі народи в колоніях до високого господарського рівня і до демократичної культури. Партія висловилася проти будь-якої расової дискримінації.

Житловий плян партії Праці назвав її молодий лідер Гейтскелл „тихою соціяльною революцією". Партія Праці, в разі перемоги в нових виборах до парляменту, плянує передати 6 мільйонів приватних чиншових домів у завідування крайових і міських самоуправних органів. З другого боку, з'їзд постановив домагатися вигідних кредитів для тих громадян, що хочуть збудувати або купити дім для вжитку своєї родини. Цей плян виявляє індивідуалізм англійця: він хоче жити у власній хаті і не бажає підлягати докучливим „лендлордам".

В сільському господарстві з'їзд партії Праці обстоює ґарантовані ціни на фармерські продукти, бо від того мають вигоди і фармери і сільські робітники.

З'їзд пройшов в атмосфері згоди і єдности. Видимим знаком цього був вибір посла Бевана "enfant terrible" партійної організації, скарбником партії. Розлам у партії Праці 1954 р., з вини Бевана, уважають за причину тодішньої поразки в виборах.

Чи партія Праці йде „вліво"? На це відповідь дав з'їзд у Блекпулі, коли відмовився дискутувати справу „народного фронту" з комуністами.

П. А.

В. Гайдарівський

ЩЕ ОДНО КОХАННЯ

Повість

(12)

VII

Місто ніби поринало у волошкове море. Синій присмерк все густішав. Максим, заздалегідь умовившися, зустрівся з Катею на ясноосвітленій площі біля театру. Дівчина, у вечірнього кольору з вузеньким білим комірцем суконці, взяла його під руку.

— До театру не підемо, — сказав Максим. — Нам треба поговорити.

— Поговорити? — здивовано подивилася на нього Катя і помітила, що він сьогодні не такий, яким вона звикла його бачити. Гостре напруження і схвилювання відбивалися на його навдивовижу похмурому обличчі. Дівчині хотілося побачити розхвалену в газетах п'єсу, вона з великими труднощами дістала два квитки, наказала Максимові, щоб він як слід одягнувся і сама усе передвечір'я витратила на чепуріння. Максим прийшов у дбайливо випрасуваних штанях, з старанно зав'язаною на чистій сорочці строкатою краваткою. Навіть волосся йому не спадало на очі.

— Мусимо поговорити, — наполягав на своєму парубок.

— Якщо ви так хочете . . . — здалася дівчина. Вона здогадувалась, про що йтиме мова. Почула своє серце, що билося занепокоєно. З Максимом повторюється те саме, що й з іншими її приятелями. Чоловіки не хочуть задовольнятися дружбою, кожен з них воліє взяти її за дружину. Але Катя мала свої переконання і від них не відступала. Вона ще молода а світ такий необмежено-великий, чоловіків на землі багато, то чому саме з тим, якому того хочеться, а не з кимсь іншим пов'язати свою долю? Так, її кохали і кохають, і вона, здається, до багатьох не була байдужою. Потім, дивишся, все минулося, з вогню залишилося тільки купка теплого попелу, а далі і його вітер розвіяв, навіть із серця зник слід того полум'я, що там було. Може й вийде Катя за когось заміж, але ця неминучість станеться не скоро, не раніше, як відчує себе старою і все на світі втратить свою принадність. А поки ще життя вимагає простору і волі, вона не вважає за потрібне обмежувати себе одним чоловіком, який напевне буде нудним, бо все занудьжується, чого маєш забагато.

Знайомість з Максимом захитала її переконання. Біля Максима вона почувала себе сильною і бадьорою, ніби він передавав їй частку свого єства. Так, як Максима, вона ще нікого не кохала. Катя лякалася думки, що в неї може бути чоловік вайлуватий, незграбний, навіть брутальний — і відразу ж раділа, що саме він, а не хтось інший був би біля неї завжди, до сивого волосся, до самої смерти. Протиріччя запаморочували їй голову, дівчина, борючись сама з собою, вагалась, якою їй стежкою піти з цього заплутаного роздоріжжя . . .

— Про що ми будемо говорити, Симо? — спитала вона, удаючи з себе зовсім спокійну.

Максим оглянувся. Площею, поспішаючи, прямували люди до театру і зникали за скляними дверима.

— Тут таке діло, що не знаю, з чого й починати, — ніяково усміхнувся Максим. — Одним словом, я хотів би . . . я хочу одружитись.

— Та що ви кажете! — здивувалась Катя і, визволивши свою руку з-під Максимової, розглядала його з таким виразом на обличчі, ніби перед нею стояла людина, що забажала дістатися на місяць. — А, пробачте за мою нескромність, чи могла б я дізнатися, з ким же ви збираєтесь одружуватись?

— З ким же, як не з вами! — спалахнув Максим.

— Зі мною? — спитала Катя, подавшись тілом від парубка. — Оце новина для мене. Може, я не хочу йти заміж, то як ви тоді одружитеся, Симо?

— А ви захотіть! — промовив, остаточно бентежачись, Максим. Йому почали заважати руки, не знав куди їх діти, совав до кишень, одразу ж виймав, заносив за спину, ламав собі пальці.

Катя не витримала, її дзвінкий сміх розкотився по площі. Перехожі, сповільнюючи ходу, з цікавістю дивилися на зніяковілого парубка, що переступав з ноги на ногу, і дівчину, що заливалася сміхом. Трохи вгамувавши себе, Катя рвучко схопила Максима під руку і міцно притиснула до свого боку.

— Ходім відціля, смішний мій наречений . . .

Міський гамір поволі вщухав, ніби вечірня темрява, як велетенська губка, вбирала в себе всі людські турботи, нервову покваплівість і ділову заклопотаність. Тільки збоку заводу чулися тяжкі ритмічні стогони та пронизливі перегукування паровозиків, що бігали в темряві, як нічні звірі.

Навмисне, щоб ніхто не перешкоджав, Катя вела Максима серединою безлюдної тихої вулички. Під їхніми ногами лунко цокотів камінь. Дівчина, — ніби це зовсім не вона ще недавно згиналася на театральній площі від сміху, — пристрасно і поважно висловлювала свої думки, а Максим мовчки, пожадливо ловив кожне її слово. Катя не ховається, вона Максима кохає. Коли зустрілася з ним — уперше пізнала, в чому різниця між скороминущим захопленням і справжнім коханням. Воно не дає людині ні на хвилину забути про свого милого, примушує, хоч би тому й противилася, жити лише коханням і тільки для коханого. Але про одруження Катя не думала. Сказати чи пообіцяти щось певне Максимові вона зараз не може. Повинна добре обміркувати, щоб зважитись на такий важливий вчинок. До того ж вона має тата, якого любить і поважає. З ним теж треба порадитись. Катя не пішла б заміж проти його волі, хоча б від розпуки довелось занидіти. Тато для неї не тільки батько, але й старший мудрий товариш. Вона виросла без мами, тато сам вигодував, випестив і виховав доньку. Від нього дівчина ще не чула ні догани, ні сварки. Вона сама старається догодити татові, слухає його порад, і живуть вони дружньо й сумирно. Тому Катя не може поводитись так, як хотілося б їй, на власну руку. Все буде залежати від татової волі . . .

ДОПОМОЖІТЬ „ВЕСЕЛЦІ" ПРОЯСНИТИ ДУШУ УКРАЇНСЬКОЇ ДИТИНИ! ВИШЛІТЬ СВОЮ ПЕРЕДПЛАТУ І ЩЕДРУ ПОЖЕРТВУ НА ВИДАВНИЧИЙ ФОНД „ВЕСЕЛКИ"!

УКРАЇНЦІ В ПОЛЬЩІ

15 МІЛЬЙОНІВ ЗЛОТИХ НА ВІДБУДОВУ УКРАЇНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ В ПОЛЬЩІ

(СЖ) Варшавське „Наше С[illegible] 2—3, повідомляє про прове[illegible] в життя пропозицій 1-го З'їзду Українського Товариства в Польщі. Про це свідчить проєкт постанови, який в найближчих днях має розглядати президія уряду.

Цей проєкт передбачає призначити 15 мільйонів злотих на капітальний ремонт домів та господарських будинків українських селян. З цієї суми 5 мільйонів призначено для українських селян Ольштинського воєвідства.

Докладніше про цю справу обіцяє „Наше Слово" написати в черговому числі.

З цієї інформації бачимо, що поляки обіцяють допомогу українським селянам для поправи їхніх домів і господарств, але ... тільки на „зємях одзисканих". З того ясно виходить, що польські комуно - імперіялісти не думають дозволити українцям в Польщі переселитися на рідні землі.

ПЕДАГОГІЧНИЙ ЛІЦЕЙ ДЛЯ ВЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ В ПОЛЬЩІ

(СЖ) Польське міністерство освіти проголосило прийом молоді, що закінчила сім кляс початкової школи до першої кляси педагогічного ліцею з українською мовою навчання в Бартошицях, Ольштинського воєвідства. Ліцей готуватиме вчителів для українських шкіл. В ліцеї є місця на 80 учнів. Педагогічний ліцей в Бартошицях забезпечує прийнятих учнів гуртожитком а, менш заможних стипендіями.

У ПЕРЕМИШЛІ В ДВОХ ШКОЛАХ УКРАЇНСЬКА МОВА

(СЖ) Президія міської ради народової в Перемишлі на своєму засіданні ухвалила ввести від вересня в двох початкових школах навчання української мови.

До тієї вістки, яку подало варшавське „Наше Слово", редакція додає таке: „Не знати, чи батьки пошлють своїх дітей, щоб вчились рідної мови, бо навіть свідомі люди таке перейшли в своєму житті, що тепер бояться навіть вдома говорити українською мовою".

Але є надія — додає редакція, що все це (страх — СЖ.) мине ,коли розгорнеться якслід культурно-освітня праця.

СПРОФАНУВАЛИ ЦВИНТАР УКРАЇНСЬКИХ СІЧОВИХ СТРІЛЬЦІВ

Між Перемишлем і Пикуличами у полі є кладовище, де спочили вічним сном українські Січові Стрільці, що померли були на тиф у таборі в Пикуличах в роках 1918-1919. Коштом українських громадян та українських установ могили ці були впорядковані, а кладовище обведене залізними штахетами. Цього року хтось невідомий розібрав штахети і вивіз.

На інтервенцію Чубинського в міській раді відповіли, що розшукують винних, але до цього часу не відшукали, ані винних, ані штахет. Українці міста Перемишля й околиці обурені цим вандальством.

ІНВЕСТИЦІЇ І РИСК

При аналізі різних можливостей інвестицій, рішальне значення має відношення між величиною риску і можливостями зиску та прибутку з даної інвестиції .

Риск — це непевність. У справах, зв'язаних з фінансами, риск буває потрійний: 1) риск, зв'язаний з флюктуацією (мінливістю) вартости цін, 2) риск, зв'язаний з непевністю зисків і 3) риск, зв'язаний із зміною вартости гроша.

Найкращою охороною проти перших двох категорій риску є т. зв. контрактові інвестиції, тобто такі інвестиції, які ґарантують час і величину сплати чи виплати головної суми та відсотків. Такими інвестиціями є державні та індустріяльні бонди, щадничі конта в банках, векслі і асекурації. На жаль, цей рід інвестицій не охороняє проти третього роду риску, — проти інфляції. Протягом останніх десяти років, індекс коштів прожитку (1947—1949=100) зріс з 77.8 до 114.7, тобто на 47.4%. В тому самому часі вартість доляра впала до 68 центів, тобто на 32%.

Найкращою охороною проти третього роду риску, проти інфляції, є т. зв. „гнучкі" інвестиції, тобто такі інвестиції, вартість яких змінюється залежно від господарської ситуації, політичних впливів і т. д. У теперішніх часах ця третя форма риску найнебезпечніша, бо інфляція діє не тільки тут, у нас, але в цілому світі. Наскільки важливими є впливи інфляції, отже коштів прожитку, доказує хоч би той факт, що сильніші робітничі юнії, як, наприклад, юнія автомобільних працівників і юнія сталеварників, узалежнюють ставку платень від індексу коштів прожитку. В практиці найкращою охороною для капіталу проти впливів інфляції є акції (шери).

На жаль, жадна форма інвестицій не дає абсолютної охорони проти всіх трьох форм риску, і тому диверсифікація (урізноманітнення), уважний вибір і сталий нагляд є головними засадами консервативної інвестиційної практики.

У своїй книзі „Риск і поношення риску" Чарлз Гарді м. і. пише: „Диверсифікація — це дуже успішна метода зменшення риску, ба, можна навіть сміливо твердити, що диверсифікація — це основа здорових інвестицій. Ні аналізи балянсів, ані найглибшого вивчення історії ринку не вистачає, якщо інвестор не задовольниться малими відсотками з найкращих державних бондів. Вільші відсотки і прибутки потягають за собою певний риск: риск, що інвестор міг помилитися в своїй аналізі ринку; що балянс був тенденційно зложений; риск, що непередбачені чинники можуть заломити, здавалося б, найпевнішого боржника. Супроти всіх цих небезпек диверсифікація дає ще найбільшу охорону; чим більше урізноманітнення інвестицій, тим менша правдоподібність, що всі, або більша частина інвестицій виявляться слабшими, як нам здавалося. Це собі звичайнісіньке застосування закону великих чисел: зменшення риску шляхом комбінацій."

Інвестиції, які, на нашу думку, відповідають усім згаданим вище вимогам обережности, це т. зв. інвестиційні фонди. За посередництвом інвестиційних фондів, багато інвесторів вкладають свої гроші до спільного фонду, і зменшують риск до незначности тим, що інвестиції є поділені на велике число різних акцій, з різних підприємств, з різних галузей господарства, на що пересічний інвестор не міг би собі дозволити. Практичне застосування закону великих чисел і диверсифікацій, головні принципи консервативного інвестування — це основа інвестиційних фондів. Протягом останніх 15-ти років зріст інвестиційних фондів був феноменальний: в 1941 р. 293,251 особа заінвестувала в інв. фондах 401,611,000 дол.; в 1955 р. 2,085,325 осіб мали заінвестованих в інв. фондах 7,837,524,000 дол.! Цей зріст спричинений, як ми вже згадували, відносно мінімальним риском і добрими зисками. Наприклад, вартість акцій „Інститюшонел Гровс Фанд" зросла за час від 1951 р. до 1955 р. на 71.4%, а дивіденди, що їх цей фонд виплачує щотри місяці, вагалися між 6.4% і 7.2% річно. Іншими словами, 1,000 дол., заінвестованих у цей фонд в 1951 р., були варті 1,714 дол. наприкінці 1955 р., а крім того інвестор діставав щотри місяці дивіденду, яка вагалася між 6.4% і 7.2% річно.

Інша форма консервативної інвестиції — це нерухомості. Інвестиції в реальностях також до певної міри охороняють проти згаданих трьох форм риску, але ці інвестиції зв'язані із значно більшим вкладом капіталу та праці (направи, чищення, тощо), неодмінно підлягають знецінюванню (амортизації) із зростаючим віком нерухомости і, назагал, дають пропорційно менші зиски.

М. Кучма.

В совєтських концентраційних таборах померли єп. Никита Будка і архим. Климентій Шептицький

Згідно з листами, одержаними з України, в совєтському концентраційному таборі у Караганді помер на 72 році життя єпископ Никита Будка, що був першим владикою українців греко-католиків у Канаді. Перед другою світовою війною він перебував у Львові і був генеральним вікарієм Галицької митрополії. У квітні 1941 року сов. влада заарештувала його, разом із іншими українськими греко-католицькими владиками. Єпископа Будку потому засудили на п'ять років ув'язнення в концентраційному таборі.

Поворотці з сов. концтаборів принесли також вістку про смерть Климентія Шептицького, брата митрополита Андрея і архимандрита монастиря Студитів в Уневі. Сов. влада заарештувала його при кінці 1945 р., обвинувативши в переховуванні українських повстанців. Його засудили на вісім років ув'язнення. До 1948 року він був у київській тюрмі, опісля вивезено його в тюрму у Владімірі над Клязмою. Тут він помер 1952 р. З іншого джерела повідомили, що недавно вийшов на волю український греко-католицький єпископ-ординарій Кольошварської дієцезії Василь Гаша. Він перебував довгі роки на каторжних роботах у сов. концтаборах.

● **До Італії** прибув літаком 10-річний Стенлі Верлі з Филаделфії, який виконує місію американського „іграшкового амбасадора". Він привіз з Америки 10,000 забавок, що їх роздаватиме амбасада італійським дітям. Таку саму справу переведено у Франції, Греції, Південній Кореї і Ізраїлі.

● **У північно-східньому Китаї**, в провінції Кірін, відкрито — після трирічних приготувань, переведених при допомозі московських большевиків — першу в тій країні фабрику автомобілів. Передбачають річну продукцію 30,000 особових і вантажних авт, найвище на 4 тонни вантажу.

● **У Сан Франціско** сталася подія, яка пригадала недавню подію з Ніною Пономарьовою у Лондоні: крамничий детектив приловив дружину югославського консула, 26-річну Соню Юзніч, в той момент, коли вона пробувала вкрасти мануфактурного товару на $26.75. Судову розправу, на просьбу оборони, тимчасово відложено. Державний департамент ствердив, що Соня Юзніч не користується дипломатичною недоторканістю.

УВАГА! Українці міста ФИЛАДЕЛФІЇ і Околиць!

Заходом Американсько - Українського Демократичного Союзу відбудуться

в НЕДІЛЮ, 21-го ЖОВТНЯ — о год. 12:30 по пол. в Клюбі Українських Горожан при 847 N. Franklin Street

ВЕЛИКЕ ПОЛІТИЧНЕ ВІЧЕ

на якому будуть промовляти: Кандидат на сенатора, бувший майор міста Филаделфії Йосиф Кларк і член Екзекутиви УКК адв. Степан Ярема з Ню Йорку та другі визначні американські та українські гості.

Щоб гідно задемонструвати нашу українську солідарність і численність перед достойними гостями, проситься все Українське Громадянство Филаделфії і околиць до масової участі.

Спілка Української Молоді Америки,

Осередок в Нюарку, Н. Дж.

— влаштовує —

ОСІННЮ ЗАБАВУ

в суботу, 27-го жовтня 1956 р.

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ при 180 Вільям вул., в Нюарку, Н. Дж.

Початок о годині 8-ій вечора.

Оркестра БОГДАНА ГІРНЯКА.

Вступ $1.25.

Комітет

Увага! Аллентавн і Округа Лігай Велі!

УКРАЇНСЬКИЙ КОНГРЕСОВИЙ КОМІТЕТ,

Відділ в Аллентавн, Па.,

з цілою громадою цього терену віддають поклін

ІВАНОВІ ФРАНКОВІ

в 100-річчя Його народження

в неділю, 21-го жовтня 1956 р.

о годині 7-ій вечора

в залі ЛІГАЙ СЕНБЕРБАНД 227, 5-та вул., Аллентавн, Па.

В програму входять: Святочна промова, яку виголосить гол. кас. УКК адвокат МИХАЙЛО ПІЗНАК, концерт Укр. Чоловічого Хору з Лігай Велі під управою п. О. Дідуха, інсценізації та деклямації з творів І. Франка, в яких беруть участь Орг. ООЧСУ, ОДВУ і Ю. СУМА.

Проситься все Українське Громадянство, взяти участь в Академії і віддати поклін Безсмертному Каменяреві і Великому синові Української Землі.

Відділ УКК

Подається до відома, що

ОКРУЖНІ ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

1, 2, 7, 9, 28, 31, 78, 85, 90, 98, 164, 186, 201, 228, 231, 242, 265, 305, 314, 333, 357, 365, 382 і 429

відбудуться

в неділю, 21-го жовтня 1956 р.

точно о годині 2-ій по полудні

в КЛЮБІ СВ. МИХАЇЛА, в ШЕНАДОР, ПА.

Проситься ласкаво всіх відділових урядників, як і рівнож членів УНСоюзу прибути на ті збори, де будуть важні справи до полагодження для добра УНСоюзу і для членів.

На зборах буде присутній головний секретар УНСоюзу: Г. ГЕРМАН.

За Окружні Збори:

Василь Найдух, предс.; Онуфрій Костюк, кас.; Іван Чепа, секр.

З життя громад і організацій

Торонто, Онт.

Заклик до хористів.

Екзекутива Відділу Комітету Українців Канади в Торонті оцим звертається до всіх охочих хористів, як теж любителів хорового мистецтва в Торонті із щирим закликом, щоб вони взяли участь у Збірному Хорі, який виступить на Святі Івана Франка в Одеон Театрі, при вулиці Карлтон і Йонґ в Торонті, 25-го листопада 1956, в 3-ій год. пополудні.

Проби Збірного Хору відбуваються тільки один раз на тиждень: кожного четверга від год. 7.30 до 9.30 в Українськім Національнім Домі, 297 Каледж вулиця біля Спадайни. Учить професорка Галина Голинська.

Особливо просимо до участи хлопців і дівчат.

Просимо всіх — потрудіться один раз на тиждень, щоб спричинитися до більшого звеличення і ославлення 100 Роковин Мойсея українського народу, того каменяра, що „весь вік трудився і весь свій труд віддав для українського народу!

Екзекутива Відділу КУК, Торонто.

● **КНИЖКИ** ●

Експедиція книжки:

„ПІВСТОРІЧЧЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ПРАЦІ д-ра СЕМЕНА ДЕМИДЧУКА"

закінчена.

Залишилось ще 75 примірників.

Якщо якась українська бібліотека, або інша громадська установа, бажає мати один пам'ятковий даровий примірник цієї книжки, хай зголоситься найдальше до кінця жовтня ц.р. на адресу:

CARPATHIAN STAR PUBLISHING CO.
116 East 7th Street
New York 9, N. Y.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. — Т-во ім. Т. Шевченка Відд. 42, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня, о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. Просимо всіх членів прийти бо є важні справи до полагодження, між іншими справа 40-літнього ювілею нашого Відділу, де буде усталена ціна вступу на бенкет. Приведіть зі собою нових членів щоб їх вписати до УНСоюзу. — В. Марущак, рек. скр.

ОЛИФАНТ, ПА. — Б-во св. Кирила і Методія Відд. 86 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 21-го жовтня зараз по Службі Божій у шкільній Авдиторії при Ривер Стріт. Кожний член обов'язково має явитися на зборах і вирівняти свої вкладки, також будуть важні справи до полагодження. — Г. Сайкевич, предс.; А. Тарас, скр.

УВАГА! ОбВУА! УВАГА!

Повідомлення

МІСЯЧНІ СХОДИНИ

Членів нюйоркського Відділу ОбВУА з доповіддю проф. Н. Короля, заповіджені на СУБОТУ, 20-го ЖОВТНЯ ц.р., відбудуться в назначеній годині виїнятково НЕ в Літеранурно-Мистецькому Клюбі, ТІЛЬКИ в Українському Народному Домі в Ню Йорку, 140-142 Друга Евню, заля ч. 22, на першому поверсі.

Управа Відділу

Gloria Surmach Presents

СЛАВКА СУРМАЧ ЩЕ РАЗ РОБИТЬ ДОКЛАД З ПОДОРОЖІ ПО УКРАЇНІ

На загальне бажання публіки, наших священиків, учителів та української шкільної молоді

СЛАВКА СУРМАЧ

ще раз повторить свій доклад з висвітленням найновіших світлин

З КИЄВА И ОКОЛИЦІ

В П'ЯТНИЦЮ, 19 ЖОВТНЯ 1956

о годині 7-ій увечорі

В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
140—2nd Avenue, New York, N. Y.

Вступ для дітей в ШКІЛЬНІМ ВІЦІ — ДАРОМ

ДЛЯ СТАРШИХ $1.00 (на покриття коштів)

Тим разом буде призначено більше часу на питання і відповіді.

СПЕЦІЯЛЬНО ЗАПРОШУЄТЬСЯ ШКІЛЬНУ МОЛОДЬ.

УВАГА! Українці Джерзі Сити! УВАГА!

Всі як один на Велику, Всенаціональну, протимосковську

МАНІФЕСТАЦІЮ

в обороні жертв московсько-комуністичного терору, за правду, за свободу і волю українського народу!

ПОЧАТОК: 2-га ГОД. ПО ПОЛ.

в неділю, 21-го жовтня 1956 р.

У НЮАРКУ, Н. ДЖ.

Заля: MOSQUE THEATRE,
1020 Broad St., Newark, N. J.

Відділ Укр. Конґр. Ком. Джерзі Сити

Увага! Гартфорд, Конн. і Околиці! Увага!

5-ИЙ РІЧНИЙ

МАСКОВИЙ БАЛЬ

Заходом

ОРГАНІЗАЦІЇ ЖІНОК УКР. АМЕР. ВЕТЕРАН ГАРТФОРДУ

відбудеться

в суботу, 27-го жовтня 1956 р.

в Українськім Амер. Горожан. Клюбі
53 Whitmore St., Hartford, Conn.

Початок год. 8-ма веч.

► НАГОРОДИ ЗА КОСТЮМИ! ◄

Укр. Технічний Інститут у Нью-Йорку

що його затвердила Рада Реґентів штату Нью-Йорк

ПРИЙМАЄ СЛУХАЧІВ НА КУРСИ

БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВА

із спеціяльною увагою до видань Сходу Европи.

В ПРОГРАМУ КУРСУ ВХОДЯТЬ:

а) організація слов'янських бібліотек і їх слов'янських відділів; б) історія друкованого слова на Сході Европи, а зокрема кириличних друків; в) сучасний стан бібліотекознавства й бібліотек в СРСР; г) транслітерація кирилиці й наявні системи її на американському континенті; ґ) клясифікація й каталоґізація кириличних друків; д) бібліографія кириличних публікацій; е) практичні вправи з бібліотекознавства, з окремою увагою до східно-европейських видань передусім СССР.

Зголошення приймає канцелярія У.Т.І. щодня (крім неділі й свят) від 10 год. ранку до 8 вечора. Адреса:

Ukrainian Technical Institute in New York,
320 East 14th Street, New York, N. Y. — Tel.: GR 5-1971

ЛЬВІВСЬКИЙ З'ЇЗД

В НЮ ЙОРКУ 10-11 ЛИСТОП. 1956

700 1956 THE CITY OF LVIV UKRAINE

Карти вступу для б. студентів ($10.00) і білети для їх Рідні можна набути особисто в „Самопомочі", 68 Іст 7-ма вул., Ню Йорк, Н. Й.

Поштою: CONVENTION OF LVIV UNIV. ALUMNI, 140 Second Ave., New York 3, N. Y.

ПРАЦЯ
Help Wanted Male-Female

S. S. KRESGE

ROOSEVELT FIELD
OPP. MACY'S
GARDEN CITY, L. I.

OPENINGS FOR
SALES CLERKS
MALE
FEMALE
DEPARTMENT HEADS
WAITRESSES
KITCHEN HELP
PORTERS
STOCK MEN
STOCK WOMEN
ALSO
OPENINGS FOR
HIGH SCHOOL GIRLS
AND BOYS
FULL — PART TIME
HOURS ARRANGED TO
SUIT YOUR CONVENIENCE
Apply
9 A.M. TO 5 P.M.
MON. THRU SAT.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ
КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ
ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВИНҐ!

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

DIE MAKER and TOOL ROOM APPRENTICE
Говоримо по-німецьки.
Багато „овертаймів".
Забезпечення і госпіталізація.
BERWIN CORPORATION
345 Carnegie Avenue
Kenilworth, N. J.
Mr. Kreutzer.
Dial Op.: Chestnut 1-1507

The Billings & Spencer Company
потребує
DROP FORGERS
FORGER'S HELPERS
ПЛАТНІ СВЯТА
ПЛАТНІ ВАКАЦІЇ
Забезпечення на життя
від нещасливих випадків
і госпіталізація.
Insurance Plan.
Інформуватись:
Employmet Office
1 Laurel St.
HARTFORD, CONN.

LATHE HAND
MILLING HAND
i TOOL MAKER
Domart Precision Mfg., Inc.
100 Grand St., Westbury, L. I.
Tel.: EDgewood 4-5400

Праця — Help Wanted — Agency — Праця

Шукаєте праці — шукаєте робітника?
Зверніться до Агенції Посередництва Праці
TOMPKINS SQUARE EMPLOYMENT AGENCY
33 — 3rd Avenue, New York 3, N. Y. • Tel. ORchard 4-1137
Особливо потрібні кваліфіковані, або некваліфіковані робітники до праці в ресторанах:
КУХАРІ, БУФЕТОВІ (COUNTERMEN), КЕЛЬНЕРИ, ПОСЛУГАЧІ, ПОМИВАЧІ і ін.
• Заходьте до нашої Агенції, яка існує вже 30 років! •
Наша Агенція відома, що дає охочим добру й добре платну працю! Переконайтеся про це!
JOHN GELETY, власник

РАДІОПРОГРАМИ

УВАГА! Українці Алентавн, Па., і Околиці!
70 миль в радіюсі.
Слухайте адвоката МИХАЙЛА ПІЗНАКА
на українській радіопрограмі (Ukrainian Hour)
через радіостанцію WAEB 790 на радіовій поділці
о год. 8-ій вечора в НЕДІЛЮ, 21-го жовтня.
Тема:
„УКРАЇНСЬКА БОРОТЬБА ЗА ВОЛЮ"
(UKRAINIAN STRUGGLE FOR FREEDOM).
Керівник УР Лисенко

УВАГА! Українці Західної Пенсилвенії!
СЛУХАЙТЕ
УКРАЇНСЬКУ РАДІО-ПРОГРАМУ
Філії Українського Конґресового Комітету Америки на Західню Пенсилвенію.
ЩОНЕДІЛІ від ГОД. 3:05 до 3:30 ПО ПОЛУДНІ,
на хвилях 810 по Станції W.E.D.O. із McKees Port.
Адреса радіопрограми:
P. O. BOX 4261, PITTSBURGH 3, PA.
Екз. Філії УККА на Західн. Пенсилвенію

РІЗНЕ

HANUSEY MUSIC CO.
244 WEST GIRARD AVE., PHILA. 23, PA
НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР ПЛАТІВОК В АМЕРИЦІ
Найкращі патефони — найліпших марок.
Відчинено щоденно від 9:30 рано до 9-ої вечора.

УВАГА! УВАГА!
В ШІКАГО НОВЕ БЮРО
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ
Висилаємо
ДО ВСІХ КРАЇН ЕВРОПИ
Пакунки доходять від 6-ох тижнів до 2-ох місяців!
ОПЛАТА ДУЖЕ НИЗЬКА. — ОБСЛУГА БЕЗ ЧЕРГИ.
UNITED OVERSEAS PARCEL SERVICE
1263 N. Paulina (corner Milwaukee), Chicago, Illinois
на 4-ім поверсі — в будинку „Барґейн Бейзмент".
Відкрито щодня від год. 10-ої до 6-ої.
В понеділок і четвер до 9-ої ввечорі.
Замісцеві можуть присилати пакунки поштою, відтак отримають обчислення й кошти пересилки вирівнюють поштою.

KOWBASNIUK AGENCY
НОТАРІЯЛЬНЕ БЮРО
277 EAST 10th STREET, (Біля Avenue A) NEW YORK 9, N. Y. Tel.: ALgonquin 4-8779
ШИФКАРТИ продаємо на всі кораблі.
ГРОШІ посилаємо до всіх країн і виплачуємо на останній пошті.
АФІДЕВІТИ, прохання та інші потрібні документи на спровадження рідних і знайомих до Америки.
ОБЕЗПЕЧЕННЯ (асекурація) всіх родів у стейтах Ню Йорк і Ню Джерзі. — Асекурація знижки 15% для кваліфікованих автоводіїв.
ПРОДАЄМО доми та всякого роду бизнеси.
ПЕКАО — Пачки до всіх країн Европи.
Віра Ковбаснюк-Шумейко — Антін Шумейко
Відкрито щоденно від 9:30 рано до 7 веч. суботи Від 10:00 рано до 2:00 по пол.

Help Wanted—Female

ДІВЧАТА — ЖІНКИ
до модерної фабрики харчових перетворів. Досвіду непотрібно. 40 год. тижнево, 80¢ на год. на початок. Безплатний ланч. Час на відпочинок. Музика, перекуски. Вимагається лікарського свідоцтва.
Teddy's, 156 South St., N. Y. C.

ПРАЦЯ
HELP WANTED—MALE

КРЕСЛЯР, прецізійний й інш. Мусить знати американські методи. Елекр. приладдя, Конструкційний апарат; елекр. кругообіг, мусить доказати знання креслярства. Індустріяльний і військовий асистент. Мусить перейти "Govern. security regulations". Добрі умов. праці. Праця близ. дому. Платня відпов. до досвіду. Пишіть P. O. Box 167 Great Neck, L. I., або тел. Hunter 2-8480.

МУЖЧИНА
з досвідом праці у пральні.
Добра платня.
Голоситись:
SWAN LAUNDRY
178 Fairmount Ave.
Jersey City, N. J.

МАШИНІСТ
першоклясний до експериментальної машинової фабрики. Постійна і цікава праця. Досвід, відповідна платня. Мусить бути горожанин ЗДА.
ORegon 5-1384

AUTOMATIC
машинові оперейтори
і "set up men".
Всі користі. Надчисельні години.
G. M. CO., Mfg., Inc.
43-24 21 St., Long Island City
ST 4-2400

ПОТРІБНО
БУЧЕРА,
що знає рубання волового і вепрового м'яса та може його продавати. Обов'язкове знання англійської мови.
Платня за умовою.
KOW ROM MARKET
595 Flushing Ave.
Brooklyn, N. Y.

МАШИНІСТ
1-клясний.
Надчисельні години,
добрі умовини праці.
Bronx Tel.: CY 5-7057

МЕТАЛЕВИЙ ТОКАР
з досвідом при алюмінію.
Телефонувати:
MArket 3-2895
Newark, N. J.

МАШИНІСТ—БУДІВНИЧИЙ
елекр. споювання, машинові і монтажні частини до звичайних і спеціяльних машин. Головне, щоб вмів працювати самостійно.
Tronomatic, 1881 Park Ave. N. Y.
SA 2-0075

ПАНТОГРАФ ГРАВІРУВАЛЬНИКИ.
Досвідчені
Всі користі. Платні вакації.
Висока платня.
Rutherford, N. J.
Geneva 8-1150

ПОМЕШКАННЯ

ПОМЕШКАННЯ ДО ВИНАЙМУ
у Менгетені, Бронксі і Квінсі.
Дзвонити до 10 ранку
і 7-9 вечора
AU 1-0194

РІЗНЕ

KARS Jewelers ЄДИНА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ ДУЖЕ ВІДОМА СЕРЕД УКРАЇНСЬКОЇ ПУБЛІКИ
ВЛАСНИЙ ІМПОРТ ТА ФАБРИКАЦІЯ
216-218 E 14th St. - New York 3, N.Y.
ТЕЛЕФОН GR 3-5875
НАД ВХОДОМ ВЕЛИКИЙ ГОДИННИК

Представництво найбільш відомих годинників
ОМЕҐА
з мистецьким виконанням тризубу на циферблаті.
Останні моделі у великім виборі.

РОЗШУКИ

Пошукую
АНДРІЯ ЛЕВИЦЬКОГО
з села Вільшаник, пов. Самбір, який був в Німеччині, а тепер має знаходитися в ЗДА. Знаю про його сестри Анну і Зофію. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати на адресу:
WOLODYMYR DOBROMILSKY
417 — 2nd St., Troy, N. Y.

Пошукую
КРУПУ МИХАЙЛА
село Кописно, пов. Добромиль. Хто знав би його або він сам прошу писати до:
SEMEN MANDRO
15 Rollins St., Boston 18, Mass.

СТЕФАН ГЛАДКИЙ пошукує односельчанина Осипа ПЕНДИКОВСЬКОГО сина Романа Пендиковського зі села Помірці, пов. Бучач, Зах. Україна. Маю вістки від його тата здому. Прошу писати на мою адресу:
STEFAN HLADKYJ
2037 W. Rice Street
Chicago 22, Illinois

Пошукую
сестру **МАРІЮ ТКАЧ,**
з Миколаєва.
Має перебувати в Канаді. Прошу зголоситися до:
ANNA TKACZ BRYKAJLO
Richfield Springs, N. Y.

ОНИШКЕВИЧА Володимира, сина Олександра з Комарна, пошукує рідна сестра. Хто знав би про нього, або він сам, зволить зголоситися на адресу:
ANTONINA SANDERSON,
1317 S. 57 St., Philadelphia 43, Pa.

BUSINESS OPPORTUNITY

ЧУДОВЕ положення при дорозі при голов. лінії в Commack, близ. нов. мотелю. Внутрі місце з новими комплетними "charcoal" печами і "custard" стендами. Чудова нагода для досвідченого, щоб відкрити ресторан або "Charcoal Broil Inn". Без посередництва. PO 7-3488.

БУЧЕРНЯ
до винайму між A & P і Smilens.
з влаштуванням або без.
Чудова нагода.
Boston Road & 214 St., Bronx
CY 3-5555

DINER — досконалий Brooklyn, фабрична дільниця. Постійний рух, короткі години 6-5:30 P.M. тільки 5½ днів. Теперш. прихід $600; молод. енергійний фаховець може легко побільшити. Низ. рент, добр. 10-річ. ліз. На скорий продаж з стратою. Тел. ST 3-8926 веч., CL 2-0599. Спішіть!

ДЕЛІКАТЕСЕН І ҐРОСЕРНЯ
в Glendale, N. J.
Добрий бизнес,
з 6-кімн. помешканням.
Телефонувати:
HE 3-7120

ҐРОСЕРНЯ І ДЕЛІКАТЕСЕН,
повні товару.
Досконала клієнтеля.
Добра нагода для відповідної людини.
Телеф. HE 3-2310

CANDY-LUNCHEONETTE
Досконала українсько-польська клієнтеля.
Близ. шпиталя; школи і театру.
$800-900 тижнево.
AL 4-9260

REAL ESTATE
HOUSES FOR SALE

НОВИЙ ДІМ на продаж в добрім стані. Всі вигоди, пар. огрівання, 4 кімнати, пивниця і піддашшя, ½ акра землі, близ. POВА Фарм, Casville, N. J. По дешевій ціні.
Tymchenko Sam
Тел. Lakewood 6-0092J2 або M1

DOUGLASTON. Останній, новий мурований "split level" дім з ґаражом, 7 кімнат, полож. при Maryland Rd. і Hanford St., коло Douglaston Parkway. Дороговказ: Їхати через Flushing по Northern Blvd. скрутити вправо на Hanford St. або Douglaston Parkway, їхати 4 бльоки до Maryland Rd. Власник на місці.
CL 1-6446

ДОМИ НА ПРОДАЖ
в районі Пелгембей. У зв'язку з виїздом продається дім з 2 верандами і садом за $12,900, готівки $1,950.
В північній частині Бронксу 2 род. вел. дім з садом і ґаражом за $19,000, готівки $6,000.
У бизнесовому районі продається 8-род. мур. дім з 2 крамницями за $18,000.
Дзвонити до 10 зрання
та 7-9 увечорі
AU 1-0194

В дільниці Mosholu Parkway, наріж. положення (Key property). 12 кімн. мур. дім з додат. апартаментом. Нова система водопроводів, паров. олив. огрівання. Прибудований ґараж на 2 авта. Надається для професіоналів. Власник відходить на емеритуру. Варто оглянути. —
OL 2-6996
або писати Box O16, Rm. 830, 11W. 42nd St., New York City

12 King St. off Prince, Freeport, L. I.—Гарний "Cape Cod" дім у Freeport, 2 спальні і кімната відпов. на канцелярію, плеканий город, 2 модер. лазнички, в домі Amana холодільня, холодільник, маш. до прання і інш. на скор. продаж. Відкрита веранда, вихід при 21 on Southern State Parkway. Продаж з стратою, — виїзджає на Флориду. Зараз до зайняття. Без посередництва. Власн. FR 9-7727.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу

MISCELLANEOUS

Краще телефонуйте або зайдіть.
БЕНКЕТ
Вже можна замовляти, у великому виборі, чудово свіжо відновлені
ЗАБАВОВІ ЗАЛІ.
Музика, "air conditioned", пов. комфорт. всі вигоди на ВЕСІЛЛЯ, ЗАБАВИ.
Місткість на 360 осіб.
GREAT NORTHERN HOTEL
118 West 57th Street
New York City
CI 7-1900 — CO 5-0535

Business Opportunity

На продаж
ҐРОСЕРНЯ
Делікатесен і Ланчонета
разом, близько фабрики і телевізійної станції, де працює коло 15-сот людей. Добре вироблений бизнес надається для двох спільників. Голоситись:
218 East 5th Street
New York City

Подаємо до відома всім Друзям і Знайомим, що в суботу, 20-го жовтня ц. р., о 10-ій годині ранку в Українській Православній Церкві Вознесення на 19-ій вулиці 675 в Нюарку буде відправлена.
ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА
в 40 днів після передчасної смерти моєї дорогої Дружини бл. пам'яті
Катерини Андрійовни ІЛЬЯШЕНКО
яка упокоїлась в Бозі 8-го вересня 1956-го року.
Просимо всіх прибути на Богослуження.
Горем прибитий Муж Покійної
МИКОЛА ІЛЬЯШЕНКО.

MISCELLANEOUS

Увага! ПОМІЧ ДЛЯ ХВОРИХ! Увага!
„ЛІОН СОЛІД ЛІНІМЕНТ"
Це ЛІК проти АРТРЕТИЗМУ, проти РЕВМАТИЗМУ, проти ПЕРЕСТУДИ, проти ЖИЛЯКІВ на ногах (невідкритих!), проти болів у крижах, в колінах, у всіх суглубах, в плечах, проти КОРЧІВ в руках, в пальцях, чи в ногах! Цей лік, випробуваний на тисячах людей, які з подякою висловились в користь цього ліку!
Якщо цей лік не найкращий, Ви можете його звернути і негайно ми звернемо Вам ПОВНУ ціну, яку нам заплатили!
Ціна на слой $1.50,
Кожному, що вперше купує дамо оказійно за ціну лиш $1.00 і 10¢ на пересилку!
Замовляйте:
"HOWERLA", 41 East 7th Street, New York 3, N. Y.

УВАГА! ІРВІНҐТОН, НЮАРК І Околиця, Н. Дж.
Повідомляємо що з днем 10-го жовтня 1956 відкрито Українську БАРУ й РЕСТОРАН
під назвою
GROVELAND INN
345 16th Ave., Irvington, N. J.
де кожньої суботи і неділі можна гарно забавитися при звуках Оркестри европейських мельодій.
Рівнож можна закупити різного рода імпортовані напитки.
• Заля на різні прийняття і весілля безплатно. •
Властителі
Северин і Роман СТАРОЖИТНИК

Нав'язуючи до наших повідомлень в українській щоденній пресі з вересня ц. р. про нагоду вигідного купна акцій гірничої спілки
CONTINENTAL IRON & TITANIUM MINING, Limited
в Монтреалю, — приємно нам поділитись з членами і зацікавленими, що до нашого гурту прибув ще один титанієвий клюб, а саме в ШИКАҐО.
При цій нагоді хочемо повідомити всіх зацікавлених, що Управі Гірничої Спілки доручено піднести ціну на однодолярові акції з 30 кан. центів на 60, з уваги на відкриття і законтрактовання нових покладів багатої титанієвої руди.
ТИТАНІЄВІ КЛЮБИ ДІТРОЙТУ, КЛІВЛЕНДУ, НЮ ЙОРКУ, ФИЛАДЕЛФІЇ і ШИКАҐА
зарезервували за своїми членами давну ціну, по 30 кан. центів за акцію до дня 10 листопада 1956 року, включно.
За дальшими інформаціями просимо звертатись до Управ наших Клюбів на такі адреси:

Hryhor BOBKIW 10704 Clifton CLEVELAND, Ohio Tel.: ME(lrose) 1-7168	Bohdan PETRINA 4077 N. Campbell DETROIT 10, Mich. Tel.: TA(shmoo) 5-1586	Mykola DENYSIUK 2228 W. Chicago CHICAGO 22, Ill. Tel.: EV(erglad) 4-3868
Michael KARAMAN 825 N. 25th St. PHILADELPHIA 30, Pa. Tel.: ST(evenson) 7-4271		Stephen CHAIKOVSKY 790 E. 19th St. PATERSON, N. J. Tel.: New York DI(gby) 9-1200, Ext. 281

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

Business Opportunity

ДЕЛІКАТЕСЕН — досконала клієнтеля, заснов. тому 20 р. Тепер дає $850 тижнево. Молода енерґійна людина легко може побільшити. Рент тільки $100, включ. 5 кімнат і огрівання. На скорий продаж з стратою.
AP 7-0070

BUSINESS OPPORTUNITY

ЛАНЧОНЕТА,
досконале положення, тепер дає $800-$1.000 тижнево. Легко можна побільшити. Рент $160, ліз на 5 р. Жадає тільки $10,500. Телеф. між 8-12 A.M.
MO 9-9031

УВАГА! НЮ ЙОРК, ФИЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦІ! УВАГА!
ПЕРШЕ УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ДЛЯ
ВИСИЛКИ ПАКУНКІВ ДО ВСІХ КРАЇН СВІТУ
R. W. EXPORT - IMPORT CO.
116 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY. — Tel.: ORegon 7-6180
Відкрило ФІЛІЮ у ФИЛАДЕЛФІЇ при **825 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.** Telephone: WAlnut 3-2259
Висилаємо: ПОЖИВУ, НОВУ і НОШЕНУ ОДІЖ, ШКІРУ, МАНУФАКТУРУ, ЛІКИ — і інше.
Ми маємо на складі різного рода шкіру, як ЮХТ, БОКС, та іншу, і всі додатки на чоботи та черевики.
Маємо матеріяли, ХУСТКИ, та Панчохи та різного рода харчові продукти.
СКОРА і ТОЧНА ДОСТАВА ПАКУНКІВ ҐАРАНТОВАНА
Виконуємо пересилки на поштові замовлення.
• Всі оплати оплачує висилаючий. — Бюро відкрите щодня від 9 рано до 9-ої веч., в суботи від 9 до 5-ої по пол. •

ТАРЗАН, ч. 3757. Перша справа — їсти.

STRANDED ON AN UNFAMILIAR SHORE, TARZAN RECUPERATED FROM HIS ORDEAL AT SEA.
HE WAS FAR FROM PLEASED WITH HIS LOT AS HE INSTINCTIVELY FELT THE THREAT OF DANGER.
--BUT PANGS OF HUNGER GNAWED AT HIS BELLY AND THE APE-MAN TEMPORARILY DISMISSED HIS WORRY TO SEEK OUT BARA, THE DEER.
Dist. by United Feature Syndicate, Inc.

Вибравшися на незнайомий берег, Тарзан відпочивав після своїх переживань на морі.

Далекий від задоволення своєю долею, він відчув інстинктовну загрозу якоїсь небезпеки.

Але кігті голоду шарпали його шлунок і малполюдина, забувши свою тривогу, почала стежити за оленем Барою.

РІЗНЕ

АРКА
48 E. 7 вул. в Ню Йорку
(тел. GR 3-3550)
ТУРЕЦЬКІ ХУСТКИ
Гуртом та детайлічно

КРЕМИ
ВІД ВЕСНЯНОК І ЖОВТИХ ПЛЯМ
відживні — вітамінові на суху шкіру
до набуття:
"ARKA" CO.
48 East 7th Street
NEW YORK 3, N. Y.
або
M. MALA
3510 W. Evergreen Ave.
CHICAGO 51, ILL.

МЕТА УКРАЇНСЬКА ЮВЕЛІРНА КРАМНИЦЯ
236 E. 14th ST. NEW YORK 3, N.Y. TEL. OR 4-2590
МАЄ на складі РАДІОЛЯМПИ для ВСІХ німецьких радіоприймачів

Перероблені **МАШИНКИ ДО ПИСАННЯ**
англійські, ціна $25.00. Маємо також нові і перероблені українські машинки. Рахункові машини. Офісові приряди. Потрібно аґентів.
ALL LANGUAGES TYPEWRITER COMPANY
119 W. 23rd St. (6—7 Ave.)
New York, N. Y.
Phone: CHelsea 3-8086

Відвідайте знову відкриту
The BALALAIKA
157 W. 56th St., New York City
PL 7-2334

КНИЖКА И ЧАСОПИС — НАЙНЕОБХІДНІШІ В ДОМІ КОЖНОЇ КУЛЬТУРНОЇ ЛЮДИНИ

Багато осіб користає
з цього надзвичайного Вітамінового винаходу.
Якщо Ви втомлені або охлялі через брак B_1, B_2, Niacinamide або Заліза, так, що Вам здасться, що ніколи вже не будете тішитися життям, то напевне будете щасливі, дізнавшися ось про що: Досвіди виказали, що коли згаданий стан спричинений недостатком названих вітамін, то додання терапевтичної скількости до щоденного харчування помагає у відзисканні енергії і радости життя, яку здебільша мають люди, що користуються добрим здоров'ям. У додатку до названих вгорі основних харчових складників, новий винахід складається із сьоми дальших животворних вітамін і мінералів. Таким чином маєте нагоду помогти самі собі. Не волочіться „пів-живі" без енергії до скористаня з цього чудесного винаходу. Все, що треба зробити, це написати до TYNOL CO., Box 321, Dept. 56, Croton-on-Hudson, N. Y. Не треба посилати грошей. Заплатите $4.48, коли поштар принесе Вам посилку. Подбайте тільки, щоб Ваше призвище й адреса були виразно виписані друком на обороті коверти, щоб Ви могли дістати посилку напевно, без опізнення.

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
IRVINGTON, N. J.
NEWARK, N. J.
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКР. ПОГРЕБНИК
Обслуга чесна і найкраща
ЦІНИ ПРИСТУПНІ
John Bunko
Licensed Undertaker & Embalmer
REASONABLE PRICES
437 EAST 5th STREET
New York City
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКР. ПОГРЕБНИК
Занимається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
Контрольована температура, Модерна каплиця до ужитку даром.
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y.
Tel. ORchard 4-2568